

LYTTERNES OG SEERNES REDAKTØR
RAPPORT FOR 2. HALVÅR 2021

2021

DR

Lytternes og seernes redaktør

Halvårsrapport for andet halvår 2021

Indhold:

1. Resumé	s. 3
2. Redaktørberetning	s. 4
3. Grundlaget for lytternes og seernes redaktørs virksomhed	s. 21
4. Sager hos Pressenævnet og LSR	s. 22
5. Tabeller	s. 23

Forord

DR's lytter- og seerredaktør (LSR) skal i henhold til lovgivningen om DR hvert halve år rapportere til DR's bestyrelse om sin virksomhed. Det sker i skriftlig form i den halvårsrapport, som her ligger. Den indeholder et resumé som en form for overblik over både rapportens talafsnit og de etiske temaer, jeg også har beskæftiget mig med i det forløbne halve år.

Ud over det primære arbejde har jeg to gange holdt oplæg på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, DMJX, i efteråret 2021. Desuden har der været besøg i DR fra IMS, International Media Support, med redaktører og journalister fra Moldova, Armenien og Ukraine. Emnet var "selvregulering i medierne". Desværre har den internationale pandemi forhindret fysiske møder i ONO, Organization of News Ombudsmen, men der har været holdt en række meget udbytterige virtuelle møder om emner af fælles interesse. Det er et meget værdifuldt bidrag til det daglige arbejde, da det giver et konkret indtryk af forskelle og ligheder i det presseetiske arbejde på verdensplan.

Ét besøg hos de hollandske kolleger på Nederlandse Omroep Stichting - NOS - i oktober – paraplyorganisationen for de offentlige hollandske tv-stationer – blev det dog til trods nedlukning.

Arbejdet er foregået i god ånd med DR Etik, DR Jura og generaldirektør Maria Rørbye Rønn og hendes medarbejdere. Jeg vil også takke min kollega, seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen for en betydelig indsats og tålmodighed med mig. Også en tak til bestyrelsesformand Marianne Bedsted på vegne af bestyrelsen for gode samtaler og udvist tillid.

Jesper Termansen
Lytternes og seernes redaktør i DR
December 2021

1. Resumé

- Antallet af klager og kritiske henvendelser er faldet med ca. 40 procent i forhold til forrige halvår og er på 6347.
- Årets mange og store sportsbegivenheder har affødt ros, men især megen kritik. Den er forskelligartet, men VM i fodbold og OL førte til kritik af aflyste og skubbede udsendelser samt sportsstof i nyhederne.
- Dækning af sygeplejerskekonflikten førte til kritik, men også formodentlig iscenesatte kampagner fra nogle brugere til fordel for sygeplejerskerne.
- DR's datingprogram 'Matchet på Mælkevejen' afstedkom mange kritiske kommentarer.
- DR burde ikke benytte partiformand og tidligere statsminister Lars Løkke Rasmussen som vært i fire programmer om Færøernes historie. LSR opfordrer til større selvkritik i forhold til at bruge politikere i ikke-politiske programmer.
- DR følger ikke egne retningslinjer i alle dokumentarprogrammer, der indeholder dramatisering eller rekonstruktion. For eksempel i dokumentaren om den tidligere Farum-borgmester Peter Brixtofte.
- Antallet af ankesager for hele 2021 ligger på niveau samme niveau som de seneste seks år. I anden del af 2021 var ankesagerne på 16.

2. Redaktørberetning

Brugernes kritik og ros af DR - temaer og tendenser

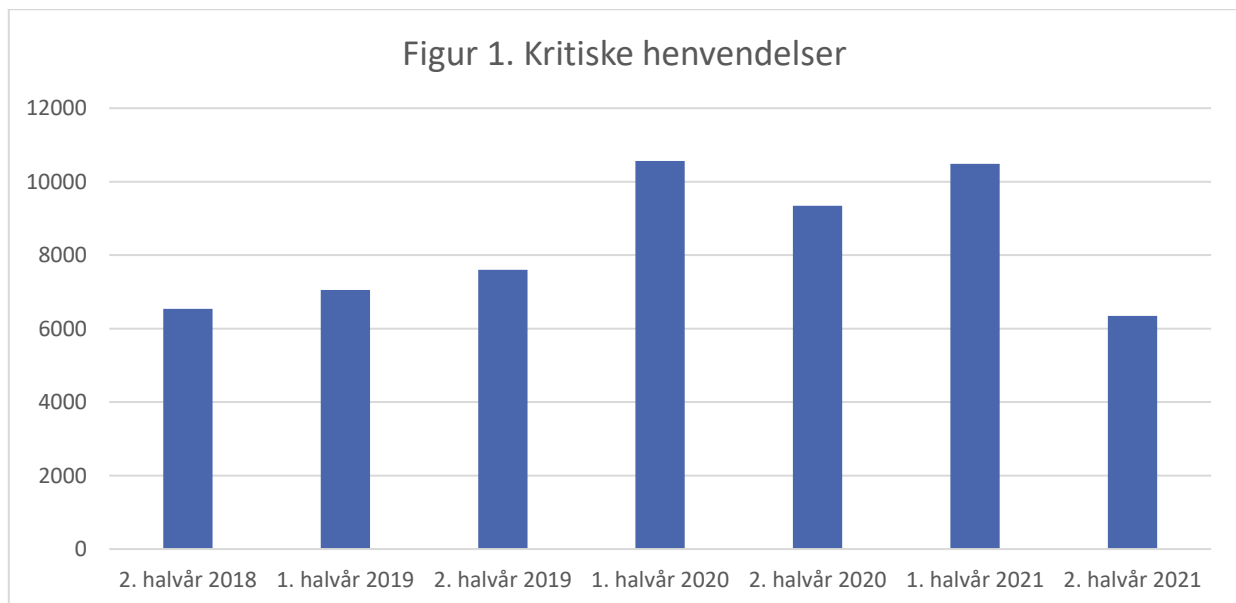
Lytternes og seernes redaktørs (LSR) skal give DR's bestyrelse et retvisende billede af den kritik og den ros, som DR får fra seere, lyttere og brugere.

Perioden juli til december 2021 rummer meget forskellige temaer i forhold til kritik. Programklager til DR besvares af enten den relevante redaktion eller af DR Brugerkontakt.

LSR gennemgår hvert halvår samtlige henvendelser i DR's henvendelsessystem, som kommer fra brugerne i kategorierne "klager", "fejll" og "ris og ros." Alle henvendelser kategoriseres af LSR i overordnede tematiske kategorier. På denne måde sikres et overblik over henvendelsestyperne, og LSR får et konkret indblik i hvilke temaer, programmer og områder brugerne henvender sig om. Det giver mulighed for en løbende monitorering - til brug for LSR's afrapportering til DR's bestyrelse.

LSR registrerede og kategoriserede 6347 antal kritiske henvendelser i perioden juli – december 2021. Dermed ligger antallet af henvendelser næsten halveret i forhold til perioden første halvår af 2021 (januar - juni) var tallet 10.481.

Udviklingen af kritiske henvendelser perioden 2018 – 2021 fordelt på LSR's halvårlige registrering og optælling ser ud som følger i figur 1.

Figur 1. Antallet af registrerede kritiske henvendelser, er i andet halvår 2021 39% lavere end sidste halvår. 1. halvår 2021 var i høj grad præget af henvendelser om Covid-19. Antallet af kritiske henvendelser har ligget på ca. 10.000 pr. halvår siden 1. halvår 2020.

Det samlede antal kritiske henvendelser til DR er formodentlig højere, da der ikke er tal for, hvor mange henvendelser og kommentarer, der kommer til DR på sociale medier. Det skal her nævnes, at DR i efteråret har opdateret DR's etiske retningslinjer med en præcisering, at DR ikke klagebehandler på Facebook, men henviser brugerne til DR's kontaktside.

Forhold uden for DR's programvirksomhed - for eksempel licenshenvendelser samt kritik fra besøgende, koncertgængere m.m. - er ikke med her.

LSR kategoriserer henvendelserne ud fra brugernes egne ord og formuleringer. Hvis en bruger gør opmærksom på, at der er fejl i et program, så undersøger LSR ikke, om brugeren har ret i denne kritik. Der bliver derfor ikke i registreringen eller i afrapporteringen taget stilling til, om brugerens kritik er korrekt eller berettiget. I denne halvårsrapport bliver der igen i år også registreret henvendelser kategoriseret som "ros" fra brugerne.

Kategorierne er udarbejdet af LSR med henblik på at kunne spore udviklingen inden for en række tematiske områder. Kategorierne er ikke ændret i forhold til sidste rapport. Se tabellerne bagerst for en samlet oversigt over halvårets henvendelsestyper og fordeling.

LSR vil i denne rapport redegøre for udviklingen i nogle af de temaer, som erfaringsmæssigt går igen år for år.

Store temaer i dette halvår

Halvåret har budt på en række større temaer, som har fået brugerne til at kontakte DR via DR's officielle henvendelsessystem på dr.dk.

Store sportsbegivenheder trækker altid en hel del kommentarer, ris og ros fra brugerne. En af årets store sportsbegivenheder - **OL i Tokyo** i august - var heller ingen undtagelse. Brugernes reaktioner var meget forskelligartede. En del henvendelser til DR gik på, at DR prioriterede OL og sport alt for meget. Nogle brugere påpegede, at det var uhensigtsmæssigt over for seere, der ikke var sportsinteresserede, at DR valgte at vise OL på både DR1 og DR2. Brugerne kommenterede også hvilke sportsgrene, DR havde valgt at dække. Nogle brugere mente, at TV Avisen prioriterede alt for meget sport i deres udsendelser. Brugerne skrev tillige ind med meninger og holdninger til DR's værter og kommentatorer. Da seerne i forbindelse med Danmarks Idrætsforbunds 125-års jubilæum og DR's **'Den største af de største sportsstjerner'** skulle kåre den største sportsudøver, fik det en del reaktioner fra seerne. Henvendelserne gik primært på, at det ifølge nogle seere var den forkerte vinder, der blev kåret.

Når DR dækker politisk stof, får det også ofte en del reaktioner fra lyttere og seere. I forbindelse med det tyske valg i oktober, skrev en del brugere ind via DR's kontaktside på dr.dk med blandende reaktioner på DR's dækning. Også DR's dækning af **kommunal- og regionalvalget**, medførte som ventet reaktioner fra brugerne om end ikke i samme omfang som ved folketingsvalg. Især, som også ved tidligere valg, afføder DR's kandidattest reaktioner. Nogle brugere mente, at DR dækkede valget til fordel for "rød-blok" mens andre mente, at DR var for kritiske over for regeringen. En del brugere skrev ind og påpegede, at i flere af de regneeksempler, der var lavet om fordeling af mandater, var der uoverensstemmelse mellem tabel og tekst. *"F.eks. er det tydeligt at De Gule ifølge et par af tabellerne ikke får mandater, men det får de ifølge teksten. Et andet eksempel er at to lister deler i porten ifølge teksten, men ikke ifølge tabellen. Det giver total forvirring, når man læser teksten"*, skrev én af brugerne for eksempel. Der var tillige brugere der skrev ind og mente, at DR ikke fokuserede nok på politiske temaer i netop deres område og at der var upræcise formuleringer i nogle af valgresultaterne. Mange kritiserede tillige DR's dækning af Minksagen og mente, at DR var partisk imod Mette Frederiksen.

I forbindelse med **sygeplejerske-konflikten** i august modtog DR en stribe henvendelser. En del brugere mente, at DR's dækning af konflikten var mangelfuld. LSR bemærker i gennemgangen, at der optræder enslydende formuleringer, som leder tankerne i retning af, at det kan være en iscenesat påvirkningsaktion fra nogle brugere. Flere brugere skriver tillige i september, at brugen af ordet "ulovlig" i forbindelse med strejke er misvisende. Et tema, der tillige medførte en ankesag om brugen af betegnelsen "ulovlig strejke" (læs mere på dr.dk/lsr) som forkert og misvisende. Flere brugere mente, at brugen af betegnelsen "overenskomststridig" var mere korrekt.

NYHEDER

Både ordene 'overenskomststridig' og 'ulovlig strejke' kunne bruges af DR

Brug af betegnelsen 'ulovlig' om sygeplejerskers arbejdsnedlæggelse var ikke misvisende, men lytternes og seernes redaktør opfordrer til mere præcist sprogbrug.

LSR behandlede i oktober en ankesag om brugen af betegnelsen "ulovlig strejke". (Foto fra dr.dk)

Rigtig mange lyttere skrev til DR i efteråret, på baggrund af udmeldingen fra DR om, at radiokanalerne **P6 Beat og P8 Jazz** på daværende tidspunkt var planlagt at skulle lukke ved udgangen af 2021. Ændringer og justeringer i kanal- og programtilbud, får som også beskrevet i tidligere rapporter, ofte brugerne til at reagere.

I august kunne man på DR3 se, hvordan par blev matchet med afsæt i deres horoskop. "*Astrologien skal stå sin prøve som matchmaking-redskab, når parrene skal på deres første date*" skrev DR i sin programbeskrivelse af '**Matchet på Mælkevejen**'. Udsendelsen fik rigtig mange seere til at skrive til DR. Kritikken gik primært på, at DR efter seernes mening blåstemplede en pseudovidenskab, og at DR var alt for ukritisk over for brugen af astrologi. En bruger skrev blandt andet: "*DR har som public service-organ, i tider hvor videnskabelige metoder i den grad er under pres i offentligheden, og hvor fakenews og fakescience har kronede dage, en klar forpligtigelse til at beskrive videnskab og undlade at præsentere pseudoscience som plausibelt*".

Programmet 'Matchet på Mælkevejen' fik nogle brugere til at skrive til DR med kritik. En del mente, at DR var med til at stemple astrologi som videnskab. Foto fra DRTV.

Covid-19 og corona-dækningen har ikke fyldt så meget det seneste halve år, som tidligere. LSR gennemgik detaljeret og analyserede i halvårsrapporten for første halvår 2020 henvendelserne til DR relateret til corona – og fulgte løbende udviklingen i første del af 2021. LSR holder øje med henvendelser og reaktioner fra brugerne. Antallet ikke er på samme høje niveau som sidste halvår. En del af de henvendelser som LSR registrerede i dette halvår, går på at DR havde valgt ikke længere at have daglige opdateringer af corona-smittetal på dr.dk.

LSR registrerer klager over **"børnetid"**, der dækker brugernes henvendelser om voldsomt eller upassende indhold i forhold til børn. I dette halvår ligger tallet på 19. Der er registreret et markant fald i antallet af kritiske henvendelser i forhold til sidste år, hvor ekstraordinære 107 klagede til DR. Sidste halvårs mange henvendelser skyldtes primært henvendelser gående på programmet 'John Dillermand'.

Tekniske henvendelser

Lytternes og seernes redaktør registrerer og gennemgår klager, kritik og ros af **tekniske forhold** omkring DR's programmer og kanaler. Antallet af kritiske henvendelser over tekniske forhold er i dette halvår 1224. Hvilket er en hel del lavere end perioden første halvår 2021, hvor antallet af henvendelser lå på 2467. Se tabel 2 bagest for samlet overblik over typer og antal tekniske henvendelser.

De kritiske henvendelser af teknisk karakter drejer sig primært om **streaming af lyd og billeder og fejl på DR's apps**. Det er primært henvendelser om DRTV og DR Lyd, hvor brugerne oplever problemer med at streame DR's programmer, der fylder i henvendelserne. Mindre tekniske fejl og udfald giver ofte hurtigt reaktioner fra brugerne. Det kunne for eksempel ses den 20. juli, da en fejl i

radioafviklingen i programmet 'Sommer i Møllehave' på P1 fik lytterne til at skrive til DR. Det samme oplevede DR, da 'Deadline' den 17. august ikke kunne afspilles korrekt. Også denne tekniske fejl fik brugerne til at reagere.

Igennem de seneste år har LSR bemærket, at der stadig er brugere, der periodisk oplever problemer med **rettigheder til udsendelser**. Det drejer sig ofte om, at visningsrettighederne er udløbet. Der er også seere, der kritiserer de korte perioder, hvor de kan tilgå udsendelser. LSR har i perioder registreret at en del brugere skriver ind med problemer med adgang til DRTV på grund af deres **IP-adresse**. I perioden omkring den 25. august skrev mange brugere ind om den fejlmeddelelse de fik, at det indhold de ville se, kun er tilgængelig i Danmark, Grønland og Færøerne. "*Vil mene Amager hører med i den kategori?*", skrev en bruger. Et godt eksempel på, at mange af brugerne gjorde opmærksom på, at de opholdt sig i kongeriget, men altså ikke kunne få lov at se programmet.

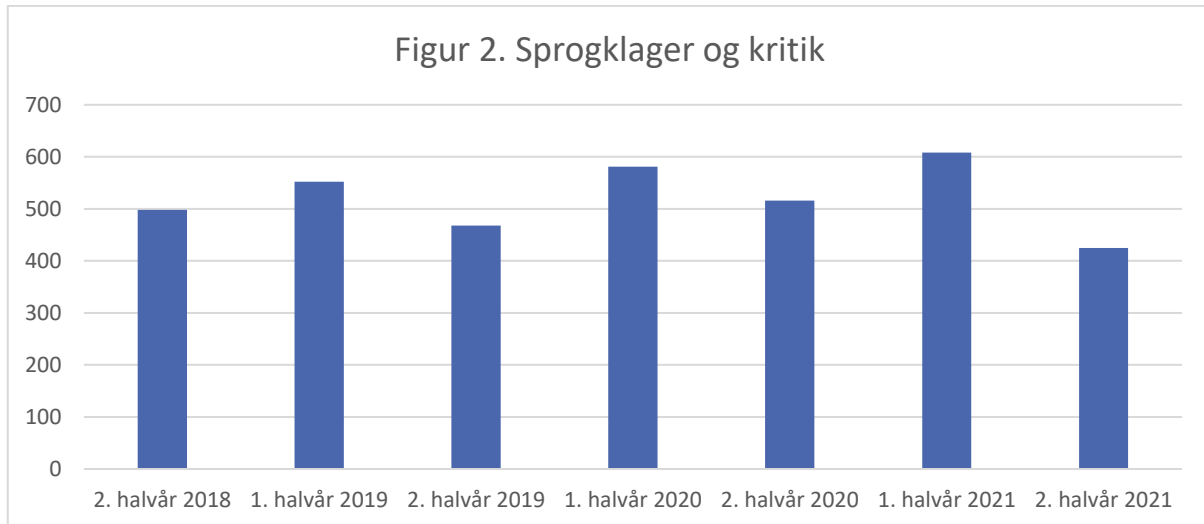
En del brugere forstår heller ikke, hvorfor nogle tv-udsendelser ikke kan ses, hvis brugeren benytter HbbTV. DR modtog også i dette halvår henvendelser fra brugere, der ikke kunne se DR's tv-programmer på deres smart-tv. Problemet blev meget tydeligt, da rigtig mange seere skrev til DR i efteråret, at de ikke kunne se serien '**Northwater**', hvis de så programmet på HbbTV grundet en kryptering og brug af DRM-kode, der beskytter programmet mod ulovlig kopiering. Dette betød, at brugerne ikke kunne se programmet på den valgte enhed.

DR's USA-korrespondent Steffen Kretz mødte i en 30-minutter lang samtale den tidligere **amerikanske præsident Barack Obama**. Interviewet, der blev vist på DR1, manglede danske undertekster, hvilket førte til brugerkritik. Manglende tekster giver ofte hurtige reaktioner fra brugerne.

En del seere skrev i november til DR og kritiserede **kronologien i afsnittene** i tv-serien 'Inspector Morse'. "*Af uranselige grunde har I valgt at gøre som når man spiller Bingo og smidt alle numre i en pose og taget dem tilfældigt op. Meget irriterende at se Morse dø i et afsnit og så være frisk (og 10 år yngre) dagen derpå*", som en frustreret seer formulerede det. LSR har bemærket, at der løbende er henvendelser af denne art om rækkefølgen på afsnit i serier.

Henvendelser om lyd på tv og radio er et tilbagevendende tema. LSR har registreret henvendelser af denne type løbende i perioden 2018 - 2021. DR oplever stadig brugere, der henvender sig med problemer med lyd. Brugernes henvendelser drejer sig ofte om kritik af jingler og baggrundsmusik på radio og tv, lyd niveauer og utydelig tale. Antallet har ligget relativt stabilt i perioden. I dette halvår ligger tallet på 142 i forhold til sidste års 256.

Kritik, ris og ros af DR's sprogbrug er et af de områder, LSR løbende registrerer. LSR registrerede i dette halvår 425 henvendelser, der relaterede sig kritisk til sprogforhold i DR's indhold. Et fald på 30 % i forhold til sidste halvårs 608. Henvendelserne er igen i år mangeartede og drejer sig om både korrekturfejl, stavfejl mm., men også selve sprogbugen, udtryk og bandeord kommer brugerne ind på. Det numeriske antal kritiske henvendelser om sprog har siden 2019 ligget stabilt på et niveau omkring 500 pr. halvår. I år noget lavere, hvilket dog skal ses i forhold til det samlede antal kritiske henvendelser. Se figur 2.

Figur 2. Antallet af sprogklager og kritik har ligget på ca. 500 pr. halvår siden 2018. Dog skal faldet i antallet af henvendelser ses i lyset af, at det samlede antal kritiske henvendelser er faldet til 6347. Sidste halvår udgjorde sprogklager og kritik 5,8% af de samlede kritiske henvendelser. I dette halvår udgør de 6,7 %.

Der blev i dette halvår registreret 434 henvendelser, der entydigt **gav ros til DR**. Sidste halvår blev der registreret 584 henvendelser i denne kategori. Henvendelserne fra brugerne er meget forskelligartede gående på meget forskellige aspekter af DR's programvirksomhed. Brugernes roser meget forskellige forhold og typer af indhold. Programmet 'Nul stjerner' sendt på DR2 hvor Jan Elhøj og Morten Kirckhoff drager på seks utraditionelle rejser, fik en del roser fra brugerne. Også programmet 'Vi er ordblinde' der blev vist på DR1 i efteråret, fik brugerne til at skrive ind til DR med ros. *"Sjældent har jeg set så begavet, vedkommende og bevægende udsendelse"*, skrev en seer meget repræsentativt for roserne til DR for at sætte fokus på ordblindhed.

Ankesager i halvåret og sagsbehandlingstider

En ankesag er her nævnt, fordi den berører væsentlige aspekter af DR's etiske retningslinjer og klagebehandling.

Det drejer sig om en klage over, at Venstres tidligere formand og nuværende formand for Moderaterne, Lars Løkke Rasmussen, blev brugt som vært for et program om Klaksvík-striden på Færøerne. Men først et overblik over behandlingen af ankesager i 2021.

Fejl i 11 ud af 34 ankesager

Halvåret har budt på 15 ankesager samt en enkelt besvaret af generaldirektør Maria Rørbye Rønn. Det er en nedgang på fire sager fra 19 til 15 set i forhold til første del af 2021. Med 34 sager for hele 2021 er antallet af ankesager på samme niveau som de senere år.

DR's etiske retningslinjer angiver, at en klage skal være besvaret inden for fire uger. Der gælder således både en frist på fire uger til at svare i første led og yderligere en frist på fire uger for svar på ankesagen i andet led.

I gennemsnit for hele 2021 har DR brugt 13 dage til at besvare en klage i første led.

I andet led har LSR i samarbejde med generaldirektørens stab en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 24 dage.

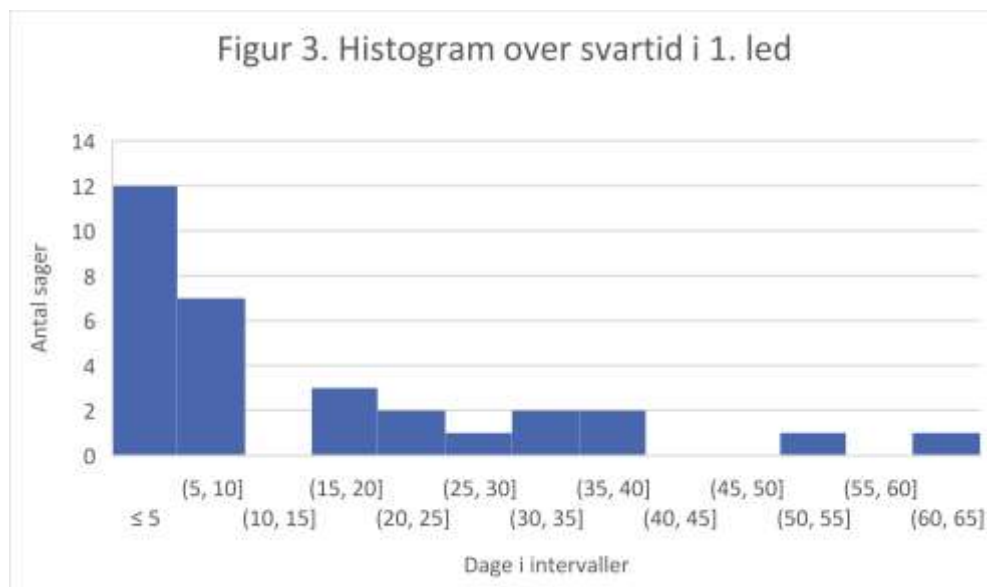
Begge dele er inden for bekendtgørelsens krav om fire ugers svarfrist.

Dykker man ned i tallene, er der dog visse andre steder grund til bekymring.

Tidsfristerne blev i mere end otte ud af ti sager overholdt. Derimod var der procedurefejl i hver tredje sag. I 11 ud af 34 ankesager.

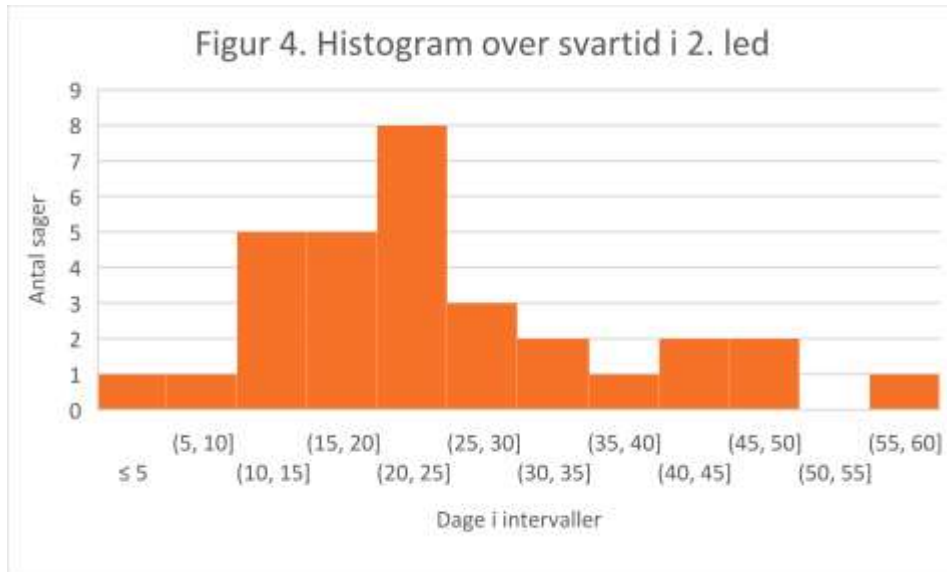
I seks sager var der ikke givet en klagevejledning, når DR svarede i første led. I andre fem sager var det medarbejderen og ikke chefen, som havde svaret klageren. Det er et brud på retningslinjerne, fordi det fremgår af DR's etiske retningslinjer, at en klager skal have klagevejledning. Ligeledes fremgår det, at medarbejdere ikke må svare på klager over sig selv, men at det er den ansvarlige DR-chef, som svarer. Endelig var der en enkelt sag, hvor DR havde svaret uden egentlig argumentation og dermed ikke levede op til kravet i de etiske retningslinjer om, at et svar skal være 'omhyggeligt'.

Set for hele året, har DR i første led svaret hurtigere i 19 sager end den gennemsnitlige svartid på 13 dage. 12 sager har taget mere end 13 dage. I seks sager ud af 34 har svartiden oversteget 30 dage. Heraf er der to, som har taget mellem 50 og 60 dage. Se figur 3 nedenfor.

Figur 3. Søjlerne viser forholdet mellem antal dage, som DR har brugt i 1. led til at svare på en klage og antal sager opgjort i intervaller af fem dage. Den første søjle til venstre viser således, at der var 12 sager, som i 2021 var besvaret på fem dage eller mindre fra DR's side. Søjlerne yderst til højre viser, at der er to sager, som har taget mere end 50 dage at besvare.

For ankesagernes vedkommende er der 20 sager, som har taget mere end den gennemsnitlige svartid på 23 dage. Otte sager har taget mere end 30 dage. Også her er enkelte meget højt oppe på mellem 40 og 60 dage. Se figur 4 nedenfor.

Figur 4. Søjlerne viser forholdet mellem antallet af sager og hvor mange dage, det har taget at besvare dem. Den højeste søjle viser, at der er otte sager som har taget mellem 20 og 25 dage at besvare. To sager har taget under ti dage. Og fire sager har taget mellem 40 og 50 dage. En enkelt sag har taget over 50 dage, før klageren fik svar.

De rå tal opgjort i de to figurer har deres begrænsninger. Der er ikke nødvendigvis altid en sammenhæng mellem kort sagsbehandlingstid og et svar af høj kvalitet. Prisen for et omhyggeligt svar kan være, at der stilles opklarende spørgsmål enten i DR eller til forståelsen af klagers kritik. Det giver en længere sagsbehandlingstid. Det kan således styrke kvaliteten af et svar, men det tæller negativt i forhold til den gennemsnitlige svartid. Fejl i proceduren i hver tredje ankesag bør kunne forbedres. Og når 16 procent af DR's svar mangler en klagevejledning til brugerne, så er det et for højt tal. Det indikerer, at der er grund til større årvågenhed i forhold til, at proceduren er overholdt, når DR svarer.

DR's svar på afsnittet om DR's klagebehandling (s. 9 - 11)

DR vægter dialogen med lyttere, seere og brugere højt – også når den er af mere kritisk karakter. Retningslinjerne for klagebehandling er således fast pensum på DR's introkursuser "Ny i DR", "Ny leder i DR" samt på introduktionsforløbet for journalist- og AC-praktikanter.

De konkrete retningslinjer for klagebehandling er beskrevet i DR's etiske retningslinjer. Det fremgår, som lytternes og seernes redaktør skriver, at det er den programansvarlige chef, der skal stå som afsender af klagesvaret, ligesom klageren skriftligt skal oplyses om sin mulighed for at få sagen behandlet i andet led af lytternes og seernes redaktør. Samtidig fremgår det, at DR er forpligtet til at oplyse klageren om, at en eventuel afvisning af klagen kan indbringes for Pressenævnet inden for 12 uger.

DR vil fortsat arbejde generelt for at sikre såvel kendskab til som efterlevelse af retningslinjerne. Derudover er der i første kvartal i 2022 planlagt en række workshops i de indholdsproducerende områder med fokus på presseetik og medieret, hvor klagebehandlingen også vil være på dagsordenen.

Når politikeres eksponering og taletid bliver problematisk: Politikeres deltagelse i andre programmer end de politiske bør vurderes meget nøje

I august 2021 lancerede DR en historisk serie om Klaksvik-striden på Færøerne i 1955. Vært på de fire programmer var tidligere Venstre-statsminister Lars Løkke Rasmussen. Samtidig med programmerne arbejdede Lars Løkke Rasmussen for at samle det nødvendige antal underskrifter til at opstille sit nye parti, Moderaterne. Dem opnåede partiet i september.

En bruger havde klaget over DR's valg af politikeren og partistifteren Lars Løkke Rasmussen som vært i programmet. Kritikken blev afvist af DR. Brugeren ankede sagen til LSR. Klageren fandt, at DR med valget af Lars Løkke Rasmussen tilsidesatte sine grundlæggende værdier om upartiskhed og uafhængighed. Værtsrollen ville komme til at fungere som en støtte til Løkke Rasmussens politiske projekt, mente klageren.

Det var jeg enig i. Selv om det ikke var tilsigtet fra DR's side at yde støtte til Lars Løkke Rasmussen, så kom det i praksis let til at se sådan ud. DR lod den tidligere statsminister få en fremtrædende rolle og eksponering samtidig med, at Lars Løkke Rasmussen samlede underskrifter for at blive opstillingsberettiget med sit nye parti.

DR's generaldirektør var ikke enig og meddelte klageren sin vurdering af ankesagen.

Jeg skrev en klumme på dr.dk, hvor jeg begrundede min kritik af DR. Blandt andet kritiserede jeg, at DR i sit første svar til klager havde henvist til de bemærkninger i DR's etiske retningslinjer, som drejer sig om valg og folkeafstemninger.

Her står, at der skal *"udvises særlig opmærksomhed, hvis kandidaterne optræder i DR's flade under en valgkamp, for eksempel i reportage- underholdnings- eller livsstilsprogrammer."* Valgkamp defineres som tre uger før valgdagen.

I den forstand var der - ifølge DR's svar til klageren - ikke grund til "særlig opmærksomhed", da programmet blev vist på et tidspunkt, hvor der ikke var udskrevet valg. Men efter min opfattelse kan DR ikke nøjes med at se på, om en politiker medvirker tre uger op til et valg. Skal man leve op til de grundlæggende værdier i DR's etiske grundlag, er det en løbende overvejelse, DR bør gøre sig, hver gang en politiker skal medvirke i et program, som ikke har noget med politikernes naturlige hverv at gøre – eksempelvis i quizzer, underholdning, paneldebatter og andre lignende programmer.

Det skal ses i lyset af, at politikere i stigende grad afviser at medvirke i interviews om sager, de er ansvarlige for, hvorimod de gerne stiller op i programmer, hvor de ikke på samme måder bliver stillet til politisk ansvar, men i højere grad kan iscenesætte sig selv.

Politikere er i dag interessante som medvirkende på lige fod med skuespillere og sportsstjerner. Det skærper kravene til kritisk stillingtagen ved valg af værter og profiler i et DR-program.

Ser man på DR's retningslinjer om de tre uger før et valg, er det i øvrigt temmelig uklar, hvad der menes med "særlig opmærksomhed"

DR's svar på afsnittet vedr. dokumentaren om Klaksvikstriden (s. 12-13)

Som følge af DR's uafhængighed af politiske særinteresser er der som udgangspunkt altid en særlig redaktionel opmærksomhed, når politikere deltager i DR's programmer. Om en politiker kan deltage i et DR-program vil således altid bero på en konkret redaktionel vurdering fra program til program. Dertil kommer de særlige retningslinjer, der gælder i forbindelse med en valgkamp, jf. kapitel 18 i DR's etiske retningslinjer om valg og folkeafstemninger. I tilfældet med dokumentaren om Klaksvikstriden har DR foretaget en grundig redaktionel vurdering og er kommet frem til, at det ikke var problematisk at bruge Lars Løkke Rasmussen som vært, da der ikke var tale om en valgperiode, og Lars Løkke Rasmussen udelukkende deltager i programmet i kraft af sin store faglige viden om og indsigt i Klaksvikstriden. Der er ikke på noget tidspunkt i programmet fokus på ham som politiker eller hans politiske projekt, og Lars Løkke Rasmussen har ikke haft nogen redaktionel indflydelse, der kunne stille ham eller hans eventuelle interesser i et særligt fordelagtigt lys.

Det vil jeg komme nærmere ind på i den kommende gennemgang fra efteråret af tre eksempler på politikeres deltagelse i programmer i DR, hvor politikerne er uden for deres vanlige habitat. Det første drejer sig om en dokumentarserie i tre dele om én af landets mest kendte politikere.

'Brixtofte'

Dokumentarserien 'Brixtofte – helt, skurk, far' om den tidligere Farum-borgmester Peter Brixtofte rummer en form for 'politikervedvirken.' To af Brixtoftes døtre deltager, og den ene, Marie Brixtofte, stillede også op til kommunalvalget for De Radikale i Gentofte (og hun blev valgt). Hun medvirker i udsendelsen til at belyse faderen og privatmennesket Peter Brixtofte. Datteren havde ikke en fremtrædende medvirken på linje med Lars Løkkes værtsrolle.

Marie Brixtofte var som datter af afdøde borgmester Peter Brixtofte en central kilde til at belyse historien om sin faders liv og navnlig de private sider, som dokumentarserien også er inde på. Hun bidrager til programmet med en unik viden om Brixtofte som privatmenneske og far, og det kan ikke erstattes af andre. Der er ingen omtale af Marie Brixtofte som politiker, og hun fremsætter ingen politiske udtalelser. Hun er dels unik som kilde til de dele af dokumentaren, som drejer sig om Peter Brixtofte som menneske, og dels er dokumentaren ikke inde på hendes politiske synspunkter. Programmet blev første gang vist et par måneder før kommunalvalget, men her må hensynet til kvaliteten i programmet og datteren som kilde stå over eventuel mulig eksponering af Marie Brixtofte som kommunalpolitiker.

'Spise med Price – dyrenes mad'

I madprogrammet 'Spise med Price – dyrenes mad', som blev sendt den 18. august 2021, medvirkede også en kandidat.

Her var folketingskandidat for Veganerpartiet Tine Pil Østberg inviteret ind. Partiet blev opstillingsberettiget i 2020 og er således opstillet til næste folketingsvalg. DR modtog nogle enkelte klager over Østbergs medvirken.

Kandidaten var inviteret ind, fordi de to kokke lavede vegansk mad. Hun deltog cirka fem minutter. I det forløb bliver Tine Pil Østberg budt en vegansk hotdog, og imens bliver hun spurgt til sine veganske holdninger. Hun udtaler, at der sker en voldsom dyremishandling i det konventionelle landbrug. Hun kritiserer derefter svineproduktion som forureningskilde af grundvandet. Værterne stiller ingen kritiske spørgsmål, indhenter ikke nogen kommentar fra landbruget eller forsøger på anden vis at afbalancere de påstande, der kommer fra kandidaten.

Programmet var ikke live, så det havde været muligt at redigere i kandidatens politiske udtalelser efterfølgende. Eller supplere dem med den angrebne parts udtalelse.

Veganerkandidaten kunne have været erstattet med en mindre kontroversiel medvirkende. Men det egentlige etiske problem her er ikke, at programmet valgte Tine Pil Østberg som medvirkende, men at et madprogram bliver ukritisk brugt som platform for nogle meget værdiladede udtalelser fra en folketingskandidat, uden at DR gør noget forsøg på at imødegå det.

Det viser, hvor vanskeligt det kan være at invitere en politiker ind og dermed blande et "blødt program" med politik. 'Spise med Price' bør udvise samme omhu med at forelægge oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for den angrebne part som i andre programtyper.

'P1 Morgen' den 26. oktober var første dag i DR's valgdækning op til kommunalvalget i 2021.

Morgenværterne indledte dækningen med et første indslag, hvor 'P1 Morgen' havde inviteret den socialdemokratiske byråds kandidat i Gentofte Halima El-Abassi i studiet, fordi hun udgav en bog med titlen "Mit indre atlas". Bogen drejer sig om tvangsægteskaber og negativ social kontrol med udgangspunkt i Halima El-Abassis egne erfaringer og politiske mærkesag i Gentofte.

Indslaget var 'P1 Morgens' første bidrag til kommunalvalgsdækningen inden for den periode, som DR selv definerer som tre uger op til et valg, hvor der skal udvises "særlig opmærksomhed". Her kan man diskutere, om et indslag med en enkelt kandidat, som udgiver en bog lige op til kommunalvalget og gerne vil høste omtale på den, er det rette valg set i den sammenhæng. Det kan jo også opfattes som en håndsrækning til kandidaten.

Der var ingen anden anledning, end at kandidaten kom med en bog. Temaet er væsentligt, men ikke nyt.

Kandidaten fik alene taletid.

Havde bogen så været sat ind i en ramme med kommunalvalget i Gentofte og eventuelt med medvirken af andre kandidater, havde det været nemmere at se begrundelsen for indslaget.

Balancen er delikat.

Man kan både argumentere for, men også imod, at P1 valgte den vinkel, navnlig set i lyset af DR's selvpålagte begrænsninger tre uger før et valg.

Der er både rollen at tage hensyn til. Hvor meget medvirker en kandidat og hvor fremtrædende en placering opnår den enkelte. Men så sandelig også timingen.

Men det er den diskussion og de vigtige overvejelser, DR bør have løbende og ikke kun før et valg, så brugerne kan være sikre på, at DR tager sit ansvar over for værdier som uvildighed og integritet alvorligt.

DR's svar på afsnittet om 'Spise med Price – dyrenes mad' (s. 14 - 15)

Det udgør ikke i sig selv et problem, at Tine Pil Østberg medvirker i Spise med Price. Det sker ofte, at politikere medvirker i blødere formater, og det skal de også kunne. I det specifikke tilfælde er det desuden en omstændighed, at der både i det konkrete program og i programserien som helhed i høj grad gives udtryk for en stor kærlighed til kød og mejeriprodukter, og set i det perspektiv er det velkomment med en balancering fra et andet synspunkt. Samtidig er programmets tone grundlæggende fri og humoristisk, og der er sædvanligvis plads til udsving i følelser og holdninger. Den tone farver også denne sekvens, hvor Østberg primært gæster programmet for at prøvesmage en vegansk hotdog og som en slags madekspert fortæller om, hvorfor hun selv spiser vegansk. Når det er sagt, er det naturligvis altid vigtigt, at DR redaktionelt er særligt opmærksomme, hvis en politiker fremkommer med konkrete påstande og stærke politiske budskaber. Samlet set ville det derfor have klædt programmet, at Tine Pil Østbergs udtalelser om dyrevelfærd og forurening var blevet udfordret.

Problematisk og uklar brug af dramatisering, iscenesættelse og rekonstruktion.

Brug af skuespillere til at skildre tidligere hændelser i forbindelse med faktaprogrammer og dokumentarer, er et udbredt virkemiddel. Lytterne og seerne bør dog aldrig være i tvivl om, hvad de ser og hører.

DR har derfor retningslinjer for iscenesættelse, rekonstruktion og dramatisering i forbindelse med faktaprogrammer – og de såkaldte dokudramaer.

Imidlertid er der ingen klar beskrivelse i retningslinjerne af, hvad der præcist definerer de tre forskellige begreber.

På baggrund af dokumentaren om afdøde borgmester Peter Brixtofte ('Brixtofte – helt, skurk far') modtog DR en klage over den manglende angivelse af, hvornår der var tale om rekonstruktion eller dramatisering. Klager påpegede helt i overensstemmelse med fakta, at der kun i rulleteksten til allersidst blev gjort opmærksom på, at der forekom dramatisering, og at teksten stod så kort, at den dårligt kunne læses.

Klagen førte efterfølgende til, at DR ændrede dokumentaren og satte skiltet med dramatisering ind i begyndelsen af programmet.

Brixtofte

Dokumentaren i tre dele om Peter Brixtofte benytter sig af dramatisering som virkemiddel. Serien blander i betydelig grad dramatisering med både originale tv-optagelser samt privat videomateriale med Peter Brixtofte. Undervejs i de tre afsnit er der ingen identifikation af, hvad der er dramatisering, og hvad der er autentiske privatoptagelser, eller hvad der er arkivklip i lyd og billede fra gamle DR-nyhedsudsendelser. Dokumentaren indledes med en dramatiseret scene, som skal illustrere, at Brixtofte ligger død på sit gulv. Lydsporet til kameraets langsomme bevægelse hen over den liggende mand er det radioavisklip, hvor DR bragte nyheden om Brixtoftes død. Her er et autentisk nyhedsklip sat sammen med dramatiseringen uden nogen angivelse af, at scenen ikke er virkelighed, men dramatiseret med en skuespiller.

Åbningsscenen i 'Brixtofte – helt, skurk, far' viser en dramatisering af den afdøde Peter Brixtofte på gulvet i sit hjem. Foto fra DRTV.

DR's retningslinjer angiver, at det tydeligt skal markeres på skærmen, når der er tale om dramatisering. Det sker ikke her. Når dramatisering blandes med autentiske nyhedsklip, øger det risikoen for at der skabes uklarhed hos seerne om, hvad der egentlig er fakta. Derfor bør en klar identifikation af et radio- eller TV-klip ske sammen med en identifikation af, at der er tale om dramatisering.

Efter klagen håndterede DR sagen fint, men stadigvæk mangler dokumentaren præcise angivelser af dramatisering.

DR's svar på afsnittet om 'Brixtofte' (s. 16)

Det fremgår tydeligt af DR's etiske retningslinjer, at det skal angives, når der er tale om dramatiserede scener i en faktaproduktion. DR har derfor også erkendt, at det var en fejl, at det ikke fremgik tydeligt, at serien om Brixtofte indeholdt dramatiseringer. DR har efterfølgende rettet fejlen, og dokumentaren, som stadig kan ses på DR TV, indledes nu med teksten "Serien indeholder dramatiseringer baseret på personlige erindringer".

'Togulykken på Storebælt'

Dramatisering som fortællegreb bruges også i vid udstrækning i et andet aktuelt program. Dokumentarprogrammet 'Togulykken på Storebælt' blev sendt første gang 31. december 2020 og kan i øjeblikket streames på DRTV.

Dokumentaren gennemgår ulykken den 2. januar 2019, hvor 133 passagerer er ombord på et IC4-tog, da det bliver ramt af en løsreven sættevognstrailer fra et modkørende godstog.

Dokumentaren benytter dramatisering som sit væsentligste virkemiddel. En gruppe skuespillere spiller de involverede i ulykken og medvirkende, som fortæller deres historie. Men skuespillerne ligner så godt, at jeg kun ved adgang til DR's oplysning om programmet blev klar over, at det ikke var de rigtige personer, der spillede "sig selv", men at rollerne blev spillet af skuespillere.

Dokumentaren rummer mange meget voldsomme scener. For eksempel flere tilfælde af hjertemassage, og scener, der viser døde og tilskadekomne. Lige præcis i disse scener er det svært at afgøre, hvori forskellen på rekonstruktion og det løsere begreb "dramatisering" er. For programmet viser scener, hvor man grafisk angiver, hvor de forskellige medvirkende var i toget, og samtidig med dramatiseringen, fortæller de pågældende om deres oplevelser.

Også i dette program er der i betydelig grad brugt originale nyhedsklip, som indgår sammen med dramatisering. I lighed med Brixtofte-dokumentaren er der ingen angivelse af dramatisering undervejs, og der er ingen identifikation af de autentiske nyhedsklip.

Et sted vises en rekonstrueret scene, hvor en søn sidder i sin lejlighed og Odense og forsøger at ringe til sin mor, der var på vej med toget. Han hører kun sin mors telefonsvarer. Der er ingen angivelse af, om stemmen på telefonsvareren er moderens eller det er en gengivelse, som en skuespiller har lagt stemme til.

Man ser tillige i programmet ligsyn, redningsaktioner, hjertemassage m.m. Det kan ikke forventes, at alle seerne kan afkode de voldsomme scener som dramatisering eller rekonstruktion, når det samtidig blandes med arkivklip.

I lighed med Brixtofte-dokumentaren er angivelsen yderst mangelfuld i forhold til DR's retningslinjer om angivelse af dramatisering.

DR's svar på afsnittet om 'Togulykken på Storebælt' (s. 17)

Dramatiseringerne i "Togulykken på Storebælt" er grundigt deklareret med et skilt, der indleder programmet. Der er desuden generelt arbejdet med en række greb for at understøtte seernes afkodning af programmet - blandt andet er dramatiseringerne holdt i en konsistent visuel stil, som seerne nemt kan afkode.

'Vi kommer og dræber dig'

Det tredje program hedder 'Vi kommer og dræber dig'. Det er i fire afsnit og blev sendt første gang i september 2021. Programmerne drejer sig om digitalt had og trusler. Her er problemet brugen af iscenesættelse.

I afsnit fire findes en længere, iscenesat sekvens. To mænd sidder på en bænk og først kommer en mand og siden en anden hen og verbalt overfalder de to. Det samme sker med en yngre kvinde på en sti i parken. Scenen viser også de forbipasserendes reaktioner.

Problemet er her igen, at der ingen identifikation er på billederne, som viser, at der er tale om et rollespil. Seerne må få den opfattelse, at DR har optaget de autentiske overfald. Det var også, hvad en klager påpegede i sin henvendelse til DR om scenen.

Først til slut i afsnittet fremgår det, at de hadefulde beskeder er afgivet af skuespillere til skuespillere, men de forbipasserende var rigtige personer, hvis spontane reaktion var det egentlige formål med optrinnet.

Der er dog tale om en relativ lang sekvens. Der burde have stået "iscenesættelse" på sekvensen. Så havde tv-seerne haft en chance for at vide, hvad der foregår i programmet og dermed ikke blive ført bag lyset, som DR netop lægger så meget vægt på i de etiske retningslinjer. I stedet vælger DR at komme med oplysningen om iscenesættelse under rulleteksterne i stedet.

Igen er der tale om en meget nødtørftig hjælp til seernes muligheder for at navigere i programmet.

DR svarede klageren, at det var meningen, at de forbipasserende ikke skulle vide, hvad der foregik. Dermed kunne de mærke den afmagt og forskrækkelse, som mennesker, der modtager hadefulde beskeder, føler. Men det havde ikke forhindre DR i selve programmet under sekvensen at angive, at der var tale om iscenesættelse.

DR's svar på afsnittet om 'Vi kommer og dræber dig' (s. 18)

I dokumentaren "Vi kommer og dræber dig" er der tale om brug af iscenesættelse og ikke dramatisering, og det er derfor nogle andre bestemmelser i DR's etiske retningslinjer, der finder anvendelse, jf. kapitel 6 i DR's etiske retningslinjer om iscenesættelser og rekonstruktioner.

Som nævnt i lytterens og seerens redaktørs gennemgang tjente iscenesættelsen af de verbale overfald et klart redaktionelt formål: At de forbipasserende skulle mærke den afmagt og forskrækkelse, som kan føles ved modtagelse af hadefulde beskeder. I overensstemmelse med DR's etiske retningslinjer er de medvirkende efterfølgende blevet orienteret om, at der var tale om en iscenesættelse og har i den forbindelse haft mulighed for at sige, hvis de ikke ønskede optagelserne af dem brugt, jf. de gældende retningslinjer.

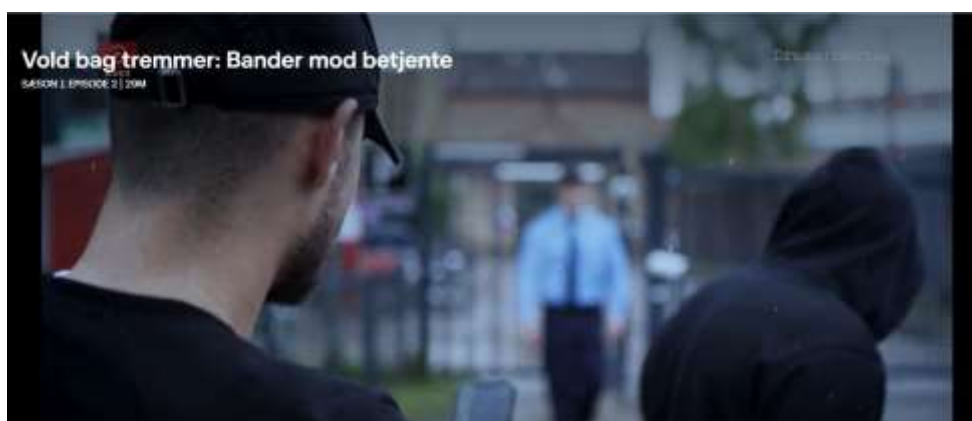
Det var derudover en selvstændig programmæssig og dramaturgisk pointe, at seerne også skulle føle den afmagt og forskrækkelse, som de medvirkende føler og giver udtryk for. Derfor er optagelserne ikke markeret som en iscenesættelse før til sidst. Lige efter den sidste iscenesatte optagelse varedeklarerer DR, at beskederne blev givet til og af professionelle skuespillere, men at de øvrige reaktioner fra forbipasserende er ægte. Så der er altså ikke tale om, at seerne må vente længe på at få forklaret scenerne. Ifølge DR's etiske retningslinjer skal hvert program, der bruger iscenesættelser, give sin egen læsevejledning, og læsevejledningen skal passe til det enkelte programs form, indhold og dramaturgi. Det vil derfor altid være en konkret vurdering fra program til program, hvordan hensynet til programmets dramaturgi og seernes umiddelbare forståelse af de enkelte scener bedst forløses.

'Vold bag tremmer'

Det fjerde eksempel er en dokumentarserie i tre dele, som i meget høj grad lever op til de intentioner DR udtrykker i sine retningslinjer for dramatisering og rekonstruktion.

Her er der tydelig angivelse af dramatiseringer, identificerer arkivklip og dermed understøtter det hovedmål at give seerne en god vejledning til at forstå programmet og dets virkemidler.

Serien hedder 'Vold bag tremmer: Bander mod betjente'. Den drejer sig om vold fra indsatte mod fængselsbetjente, og en betydelig del af afsnittene består af dramatiseringer af overfald, slagsmål m.m. Herunder også scener vedrørende trusler i privatlivet. Før programmet gøres der – i lighed med 'Togulykken på Storebælt' på et skilt rede for, at der forekommer dramatiseringer på baggrund af beretninger. Men stort set konsekvent gennem afsnittene, bliver de sekvenser, hvor skuespiller medvirker, påtrykt "dramatisering", så man som seer ikke kan være i tvivl om, hvad det er man ser. Der afspilles på et tidspunkt en samtale mellem nogle fængselsbetjente og vagtcentralen, og det er påtrykt tidspunkt, og hvad det drejer sig om. Endvidere indeholder dokumentaren – i lighed med de her tidligere angivne – en del nyhedsklip fra TV Avisen samt dokumentarindslag. Også disse arkivklip er påtrykt årstal, kilde og i visse tilfælde dato. I denne dokumentar er der gjort et grundigt arbejde for at leve op til intentionerne om, at seerne ikke må være i tvivl om, hvad der er rekonstruktion, og hvad der er autentiske klip.

I serien 'Vold bag tremme' om forholdene for landets fængselspersonale, gøres der ofte brug af betegnelsen "dramatisering". Her tydeligt markeret i hjørnet af billedet på en scene i episode to. Foto fra DRTV.

Det er i modsætning til Brixtofte-dokumentaren og udsendelsen om togulykken en forbilledlig måde at anvende DR's retningslinjer for iscenesættelse og rekonstruktion på. Dokumentarens tydelige markering sikrer, at seerne er klar over, når der anvendes dramatisering og iscenesættelse, og det er tydeligt hvilke fortælle-mæssige greb, der er brugt, og hvornår det er autentisk materiale, der indgår.

Det er min anbefaling, at DR øger opmærksomheden om klart at angive, hvad der er dramatisering, rekonstruktion og arkivklip. Samtidig opfordrer jeg DR til at præcisere sine etiske retningslinjer på dette punkt, så det bliver tydeligere defineret, hvad DR forstår ved de forskellige begreber, iscenesættelse, dramatisering og rekonstruktion.

Både seerne og DR er tjent med, at seerne har fuldt overblik og indsigt i hvilke klip, der er fakta, og hvad der rekonstrueret/dramatiseret og dermed ikke autentisk kildemateriale. Det handler ikke om at indsnævre DR's formidlingsværktøjer, men at sikre klar identifikation af fakta og fiktion i produktioner, med et ben i begge lejre.

3. Grundlaget for lytternes og seernes redaktørs virksomhed

Lytternes og seernes redaktør (LSR) skal på baggrund af henvendelser og klager vurdere, om DR's indhold lever op til en høj programetisk og journalistisk standard. Sideløbende hermed skal LSR fremme bedre klagebehandling, svarkultur og dialog med DR's brugere.

LSR er ankeinstans, når det gælder klager over væsentlige brud på DR's programetik. Som led i sit arbejde med ankesager udarbejder LSR en indstilling til DR's generaldirektør.

Tilslutter generaldirektøren sig en eventuel kritik, skal den følges af DR. Når der er truffet afgørelse i en ankesag, kommer nyheden og afgørelsen på dr.dk.

LSR kan udtrykke sin mening og afgive henstillinger i konkrete sager og i forhold til redaktionel praksis.

I det daglige arbejder LSR sammen med DR Etik og DR Jura. I modsætning til DR Etik og DR Jura beskæftiger LSR sig ikke med DR's programmer og indhold, før det har været publiceret.

LSR er ansat af DR's bestyrelse og ikke underlagt DR's daglige ledelse.

I Bekendtgørelse om vedtægt for DR står der:

§ 29 Lytternes og seernes redaktør skal overvåge DR's behandling af henvendelser fra lyttere, seere og brugere, herunder klager over DR's virksomhed, med henblik på at sikre en høj programetik og journalistisk standard i den samlede programvirksomhed.

Stk. 2. Lytternes og seernes redaktør kan som led i sin virksomhed fremsætte kritik, afgive henstillinger eller i øvrigt fremsætte sin opfattelse af konkrete sager eller redaktionel praksis.

Stk. 3. Lytternes og seernes redaktør skal endvidere bl.a.:

1. Fremme dialogen med seerne, lytterne og brugerne om DR's programetik og behandling af klagesager
2. Foretage en løbende registrering af henvendelser til DR, herunder klager over DR's virksomhed, og
3. Halvårligt rapportere til bestyrelsen om sin virksomhed.

Bekendtgørelse om vedtægt for DR

4. Sager hos Pressenævnet og LSR

Sager hos Pressenævnet og LSR

Pressenævnet er et offentligt, uafhængigt nævn, der træffer afgørelser i klager over medier. DR er i lighed med en række andre medier tilmeldt Pressenævnet og følger de kendelser, der kommer fra Pressenævnet i forhold til god presseskik og genmæle.

Nævnet tager stilling på baggrund af de vejledende regler om god presseskik.

Lytternes og seernes redaktør (LSR) er et internt klageorgan og intern ankeinstans i DR, der ikke har noget med Pressenævnet at gøre. LSR arbejder uafhængigt af Pressenævnet. Dog kan LSR ikke behandle en sag, som også er indbragt for Pressenævnet.

LSR arbejder ud fra DR's etiske retningslinjer, som er langt mere omfattende og detaljerede end de vejledende regler om god presseskik.

Typisk vil DR's etiske retningslinjer forholde sig til spørgsmål, som ikke er omtalt i de vejledende regler om god presseskik. Alle kan klage til LSR over et påstået brud på DR's etiske retningslinjer. Kun personer med retlig interesse – hvilket vil sige, at man selv er involveret i en sag for eksempel i form af omtale eller deltagelse – kan klage til Pressenævnet.

Pressenævnet afgav i andet halvår af 2021 fire kendelser vedrørende klager over DR. I to af sagerne blev der givet medhold.

Ankesager afgjort hos lytternes og seernes redaktør

LSR er andet led i klagebehandlingen i DR. Hvis en klager ikke er tilfreds med det svar, som klageren har modtaget fra DR, kan vedkommende -såfremt der er tale om en påstand om, at DR har overtrådt sine egne etiske retningslinjer - bede om, at LSR behandler sagen på ny. LSR indstiller herefter sin konklusion til DR's generaldirektør, der træffer beslutning enten at tilslutte sig konklusionen eller selv svare klageren. Der var i anden del af 2021 uenighed mellem LSR og generaldirektøren i et enkelt tilfælde.

LSR har i 2. halvår af 2021 gennemgået og afgivet indstilling og konklusion i 16 sager, hvoraf den ene blev besvaret af generaldirektøren. I forrige halvår var antallet 19.

Ud af alle 15 sager, hvor generaldirektøren har været enig i LSR's indstilling, har en klager fået delvist medhold i én sag. I to af de 15 sager har LSR ikke haft kompetence til at tage stilling til indholdet i sagen, men kun bedømt proceduren. Derudover er en enkelt sag besvaret af generaldirektøren alene.

5. Tabeller

Tablet 1

Kategorier	
Børnetid	19
Unfair eller tendentiøs	335
Krav om berigtigelse	1
Klager fra medvirkende	13
Voldsomme effekter	38
Ærekrænkelser	53
Upassende sprog	50
Ukorrekt sprog	375
Utroværdig konkurrence	23
Partisk valgdækning	13
Redaktionel omtale, skjult reklame	21
Kritik af klagebehandlingen i DR	15
Anden programetik	845
Genudsendelser	58
Egenreklame og spots	37
Tekniske problemer mv.	1224
Generelle kritiske	1641
Programlægning/Programforslag/Rettigheder/Geoblokering	363
Utydelig tale, underlægningsmusik, jingler mv.	142
Faktuel fejl	515
Øvrige	566
Spørgsmål	86
I alt	6433
I alt Kritiske henvendelser (uden spørgsmål)	6347
Ros	434
I alt klager, ris og ros	6867

Tabel 2 – Teknik

Kategorier	
Undertekster	63
TV-produktion	22
Radio-produktion	35
Streaming af radio/TV på alle platforme	248
Browser/dr.dk	40
App's (DRTV, DR Lyd mfl.)	250
Andet teknisk	566
I alt	1224